

માંસાહાર (નોનવેજ) વિશે

લેખક: C.A. જ્યેશ ભોડનલાલ શેઠ
www.jayeshsheth.com

જો આપણી પાસે કોઈ આપણું અંગ અથવા શરીરનું માંસ માંગે કે જેનાથી આપણું મરણ તો થવાનું નથી, હતાં આપણે પૈસા (ધન) લઈને પણ તે આપવા તૈયાર નહીં થઈએ. જ્યારે આપણે બહુ થોડા પૈસા આપીને અનેક જીવોના ગ્રાણ હરી લઈએ છીએ, જેમ કે મરધી (ચીકન), બકરી, ઘટાં, માછલી વગેરેને ખરીદીને ખાઈએ છીએ, કે જે મહાપાપ છે. જો તે ખાતી વખતે કોઈ એમ વિચારે કે આ માંસ હું મારા કોઈ પ્રિયજનનું ખાઈ રહ્યો છું તો તે ક્યારેય માંસ ખાઈ નહીં શકે.

દરેક જીવ જીવવા માંગે છે. કોઈ જીવ મરવા તૈયાર નથી. તેથી આપણાને કોઈ પણ ત્રસ જીવનો ગ્રાણ લેવાનો અધિકાર નથી. (ત્રસ જીવ એટલે કે જે જીવો હાલી ચાલી શકે છે અને જેનું શરીર માંસનું બનેલું છે, અને તેને બે ઈન્દ્રિય અથવા તેનાથી વધુ ઈન્દ્રિય હોય છે.) પરંતુ આપણા જીવન માટે અર્થાત આપણા આહાર માટે આપણે એકેન્દ્રિય જીવનો ઉપયોગ કરી શકીએ છીએ જેવા કે પાણી, શાક-ભાજી, અનાજ, કઠોળ વગેરે. કારણ કે તેઓના શરીર માંસના બનેલા હોતા નથી અને આપણે જીવવા માટે આહારની જરૂર છે માટે.

૧) કોઈ એવી દલીલ કરે કે મોટા એક જીવને મારીને ઘણા લોકો ખાઈ શકે જ્યારે ઘણા બધા અનાજ અને શાક-ભાજીને બચાવી શકાય. તેનો જવાબ ઉપર આપેલ જ છે. પાણી-અનાજ-શાકભાજી વગેરે એકેન્દ્રિય જીવો છે અને તેઓના શરીર માંસથી બનેલ નથી. જ્યારે ઉપરોક્ત માંસાહારમાં વણવિલ જીવો પાંચ ઈન્દ્રિય હોય છે અને તેઓના શરીર માંસના બનેલા હોય છે. તેઓના વિકાસનું ધોરણ ઉંચું હોય છે તેના કારણે માંસાહારથી પાપ-બંધ અનંત ગણો થાય છે કે જેનાથી ભવિષ્યમાં અનંત દુઃખનું સર્જન થાય છે.

૨) જ્યારે કોઈ પાંચ ઈન્દ્રિય જીવને મારવામાં આવે છે ત્યારે થોડોકા સેકંડોમાં જ તેના માંસમાં તેના જેવા જ આકારના અસંખ્યાત પાંચ ઈન્દ્રિય સૂક્ષ્મ જીવો ઉત્પન્ન થાય છે અને તેઓનો પણ સંહાર થાય છે કે

જેનાથી અનંત પાપ કર્મનો બંધ થાય છે. તેથી એક જીવને મારીને ખાવાથી ઘણા અનાજ-શાક-ભાજના જીવો બચી જાય છે તે દલીલ ઉચિત નથી. અર્થાતું બરોખર નથી. આ રીતે માનવી ઈંડા, મરધાં, માછલાં, મટન (માંસ), બકરાં, ઘટાં વગેરે જીવનો સંહાર કરીને અર્થાતું ખાઈને અનંતા પાપકર્મો બાંધે છે. કારણ કે આપણે જે આપીએ તે જ આપણને મળે છે એવો કર્મનો સિધ્યાંત છે. આ રીતે આપણે અનંતાદુઃખોને આમંત્રણ આપીએ છીએ.

- ૩) જ્યારે કોઈ ત્રસ જીવ મરે છે ત્યારે તે ઘણાં જ દુઃખ પામે છે અને ચીસાચીસ કરે છે જેનાથી માંસમાં (શરીરમાં) એરી પદાર્થો અને દુર્ગધ ઉત્પન્ન થાય છે કે જે માંસાહારીના શરીરને ઘણી રીતે હાનિકારક બને છે. જેમ કે બિનાતા, ઉદાસીનતા, યુરિક એસિડ વગેરે અનેક જાતના રોગો ઉત્પન્ન કરે છે. માંસાહારનું પાચન થતાં સમય વધારે લાગે છે કે જેથી શરીર, મગજ, પાચન ધીમું થઈ જાય છે. જ્યારે શાકાહારથી શરીર તંકુરસ્ત, ચુસ્ત, દુરુસ્ત અને શક્તિશાળી રહે છે. જેમ કે હાથી તો શક્તિ માટે માંસાહાર કદી કરતો નથી. હાથીની તાકાતથી સિંહ પણ ડરે છે. ગેડા જેવા પ્રાણી, ઘોડા, બળદ, ગોરીલા વગેરે શાકાહારી હોવા થતાં પણ શક્તિશાળી હોય છે.
- ૪) કોઈ કહેશે જો માંસ-ભક્ષણ બંધ થઈ જાય તો જનાવરોની સંખ્યા વધી જશે. પરંતુ એવું નથી. કારણ કે અત્યારે વધારે તો તેઓને કતલ કરવા માટે ઉછેરવામાં આવે છે, જે બંધ કરી શકાય છે. જેનાથી તેઓના ઉછેર પાછળ વપરાતો ખોરાક અને પાણીનો જથ્થો બચયો તે જે ઘણાં લોકોના નિર્વહી માટે ઉપયોગ કરી શકાશે. તેથી શાકાહારી લોકો વધી જવાથી અનાજની તંગી ઉભી થશે એવો ખોટો હાઉ (ડર) બેખુનિયાદ છે. તદ્વિપરાંત કતલખાનામાં બેફામ વપરાતો પાણીનો જથ્થો બચી જશે. જેથી દરેકને પીવાનું/વાપરવાનું પાણી ઉપલબ્ધ થશે. પ્રેસીડિન્ટ સાયન્સ એડવાઇસી કમિટી - વોલ્યુમ - ૧૧ મે ૧૯૯૭ જેનું શિર્પેક છે, ‘ધ વર્લ્ડ કુડ પ્રોફ્લેન્સ’ (દુનિયાની ખાદ્ય-ધાનની મુશ્કેલી) માં જણાવ્યા અનુસાર માંસાહારના ૧ કિલો પ્રોટીન માટે ૧૦ કિલો અનાજ ઢોરને ખવડાવવું પડે છે. આવા અનેક સર્વે

સાધિત કરે છે કે માંસાહાર નુકસાનકારક જ છે.

૫) લોકોમાં એક ખોટો ભ્રમ ફેલાવવામાં આવે (ભામક પ્રચાર કરાય) છે કે માંસાહારથી પ્રોટીન (શક્તિ) મળે છે. પરંતુ ખરેખર તો પ્રોટીન અને ઓમેગા-૩ ફેફ્ટી એસિડ વરેરેની જરૂરિયાત શાકાહારથી વધારે સારી રીતે પૂરી થાય છે.

અને તેનો ફાયદો એ છે કે તે માંસાહારથી થતા રોગો, સ્થળતા, હાઈ કોલેસ્ટ્રોલ વરેરેથી પણ બચાવે છે અને પર્યાવરણને પણ બચાવે છે.

૬) માંસાહાર કરવાથી તમારું પેટ મરેલા પ્રાણીઓની કબર બની જાય છે અર્થાત્ કોઈ પોતે કબર બનવા કઈ રીતે તૈયાર હોય ? કદી જ ન હોય ! કદી જ ન હોય!

૭) માનવનું આંતરદું લાંબુ હોય છે કે જે ખતાવે છે કે ઈશ્વરે માનવીને શાકાહારી પ્રાણી બનાવેલો છે જ્યારે માંસાહારી પ્રાણીઓના આંતરડા ટુંકા હોય છે કે જેમાં માંસ સર્ડ તે પહેલાં જ તેનો નિકાલ થઈ જાય છે. જ્યારે માનવીના આંતરડા લાંબા હોવાથી તેમાં માંસ વરેરે સર્ડ છે કે જેનાથી અનેક રોગો પેદા થાય છે. તદ્વિપરાંત માંસાહારી પ્રાણીઓના દાંત લાંબા અને અણીદાર હોય છે કે જે માનવના નથી હોતા. અર્થાત્ માનવને કુદરતે શાકાહારી જ બનાવેલ છે.

૮) જેમ ગાય જેવા પ્રાણીઓ કે જેને કુદરતે શાકાહારી બનાવેલ છે તેને યુરોપના દેશોમાં ૧૯૮૫-૮૯ દરમ્યાન દૂધ અને ચરબી વધારવા તેના ઘાસચારામાં અન્ય પ્રાણીઓના માંસના ઝીણા ટુકડા/પાવડર ઉમેરીને આપવા શરૂ કર્યા. જેનાથી ટુંક સમયમાં જ આ બધી ગાયો ગાંડી બની ગઈ, આ રોગને 'મેડ કાઉ ડિસિજ' (ગાયો ગાંડી થઈ જવાનો રોગ) તરીકે ઓળખાય છે. તેવી લાખો ગાયોની કંતલ કરી દેવામાં આવી કે જે અનેક છાપામાં અહેવાલ છાપાય હતા. તેવી જ રીતે કુદરતે માનવીને પણ સંપૂર્ણ શાકાહારી બનાવેલ છે, છતાં માનવી, માંસ, માછલી, ઈંડા, આઈને ચિડિયાપણું, ચામડીના રોગો, કોંધ, ભય, માનસિક સંતાપ, વરેરે વ્યાધિઓના સક્જામાં સપદાય છે. રક્તનું દખાણ (BP) વધી જાય છે અને ગાંડપણ કરવા લાગે છે. આ બીમારીને માણસો ભલે

BP ની બીમારી કહેતા હોય પણ ખરેખર એ "મેડ મેન ડિસિજ" હોય છે અર્થાત્ માણસનો પાગલપણાંનો રોગ જ હોય છે. શ્રી અર્દ્દા જોગદેવના (Naturopath, N.D.) અલગ અલગ પુસ્તકમાંથી બીજા ઉદાહરણો અને વિગતો પણ જણાવું છું.

સાભાર ઉધૃત

એક બેનને માંસાહાર-ઈંડા વરેરે ખાઈને થાયરોઈડ ગંધિ સૂજી ગઈ હતી અને તે સોજો ફેલાતો ફેલાતો કાન સુધી પહોંચી ગયો અને તેના કારણે મગજને લોહીનો જથ્થો પુરતા પ્રમાણમાં મળતો નહોતો, પરિણામે તેને ચક્કર આવતા હતાં, આંખે અંધારા આવતાં હતા અને સોજો કાનના હાડકા સુધી પહોંચી ગયો હતો. તેથી તેમને મોઢું ખોલવામાં ત્રાસ થવા લાગ્યો હતો. તેમને (૧) સ્ફેદ આંડ તથા તેમના પદાર્થો (૨) હાઈડ્રોજનેટેડ ધી (વનસ્પતિ ધી), માર્ગરીન, સ્ટિક માર્ગરીન, રિફાઈન્ડ તેલ તથા તેનાથી બનતા પદાર્થો (૩) માંસાહાર, ઈંડા, માછલી, માંસ વરેરે (૪) દાડ, ચા, કોકી, બીડી, સિગારેટ, ગુટકા, પાન મસાલા, કોલ્ડ્ફ્રીન્ક્સ વરેરે (૫) માર્કટનો ખારો (અથવા કોસ્ટીક/ખાવાનો સોડા) નાંખેલા, જેરી રસાયણોવાળા પદાર્થો વિગેરે કાયમ માટે બ

કરાવવામાં આવ્યા અને લીંબુ પાણીનો ઉપયાર સતત ૧ મહીનો કર્યા બાદ ચક્કર-અંધારા આવવા, વિગેરે બધ્યો ત્રાસ કાયમનો બંધ થયો અને મોઢું બ્યવસ્થિત ખુલવા લાગ્યું.

તેમનો ખાઈ પીઠ ઉપર ચામડીનો રોગ લઈને આવ્યો. તે મેડિકલ રીપ્રોઝન્ટેટિવ (MR) હોવાથી દવા કરાવામાં અને મલમ વરેરે લગાવવામાં કોઈ જ ખોટ રાખી નહોતી. પરંતુ તે રોગ વધતો જતો હતો. આ તકલીફ તેને ઘણા વર્ષોથી હતી. એમને પણ ઉપરોક્ત ૧ થી ૫ હાનિકારક ખાણી-પીણી આજીવન બંધ કરાવી ત્યારે સારા પરિણામો દેખાવા લાગ્યા. ધીરે ધીરે તે સંપૂર્ણ સાજા થયા. હવે આ કુટુંબનો રિપોર્ટ એમ કહે છે કે અમારી બધી દવાઓ બંધ થવાથી દર મહિનાના દવાના રૂપિયાનો ખર્ચ બંધ થઈ ગયો. ઉપરાંત શાકાહાર એ માંસાહાર કરતાં ખૂબ જ સસ્તો હોઈ તથા આખું કુટુંબ શાકાહારી થઈ જવાથી દર મહિને તે વધારાનો ખર્ચો બચ્યો. આ સિવાય

ચા, ખાંડ, બિસ્કીટો, સોફ્ટ ડ્રિક્સ, કોલ્ડ ડ્રિક્સ, ચોકોભાર, ચોકલેટ, ટોફીઝ વગેરે બંધ કરવાથી ખીજ પણ રૂપિયા બચ્ચાયા. આ રીતે દરમાને ઘણી બચત થવા લાગી અને તખીયત પણ સુધરવા લાગી.

જ્યારે જ્યારે માણસ માંસાહાર (ઈડા વગેરે) કરે છે, ત્યારે તેની લાળ સંપૂર્ણ એસિડિક બનતી હોય છે, હોજરીના મુખ્ય ખાવો એસિડિક હોય છે તે એસિડિક લાળથી વધારે એસિડિક બનતા જાય છે અને આ સ્થિતિના હિસાબે પાચનતંત્રનું અલ્સર અને આંતરડામાં ત્વચા ખવાઈ જવાની શક્યતા વધતી જાય છે.

ઔદ્યોગિક રીતે વિકસિત દેશોમાં અને માછલી માંસ ખાતા જાપાન, ચુકે, યુરોપ વગેરે દેશોમાં લોકો અછવાડિયે એક જ વાર માંડ માંડ પાયખાને જતા હોય છે. એટલે તેમના મળ વિસર્જન નું કામ બહુ જ મંદ હોય છે. પરિણામે મળ (માંસ) આંતરડામાં સહતો રહે છે અને તે આંતરડાનું કેન્સર નિર્માણ કરે છે. આવા વિકસિત દેશોમાં આંતરડાના કેન્સરનું પ્રમાણ બહુજ વધારે છે. જ્યારે સંપૂર્ણપણે શાકાહારી અને નિર્વયસની વ્યક્તિઓમાં અને સમાજમાં આંતરડાનું કેન્સર નહિંવત જોવા મળ્યું છે, માટે માંસાહાર વર્જ છે અર્થાત્ છોડવા જેવો છે.

માછલી, માંસ, ઈડાને કારણે માનવશરીરમાં પેદા થતું યુરિક એસિડ નષ્ટ કરવા માટે માનવ પાસે યુરિક્જ ઉત્સેચક (Enzymes) નથી હોતું કારણ કે માનવીને પ્રકૃતિએ સંપૂર્ણ શાકાહારી બનાવેલ છે.

દરિયા કિનારે અમુક માછલીઓમાં એવું હાનીકારક પ્રોટીન હોય છે કે જેનાથી પેટમાં દુખાવો, ઉભકા, ઉલ્ટી-જાડા, હળવો પક્ષધાત (Paralysis) જલડ પ્રેસર (BP) વગેરે થઈ શકે છે. માછલી, ઈડા ખાવાથી શરીરનું વિટામીન-'બી' નષ્ટ થતું હોવાથી ઘણા રોગ થાય છે. માછલી વગેરે આનારનું ડિએટિનીન ૧૪ જેટલું વધી ગયું હોવાથી ડોકટરે તો ડાયાલિસિસ વિના જીવન જીવનું અશક્ય હોવાનું જણાવ્યું. પરંતુ તેનો માંસાહાર બંધ કરતાં ૨ મહિનામાં જ એ ડિએટિનીન ૯.૮ સુધી ઘટ્યું. અમુક માછલીનું માસ વિષાંકિત (ઝેરી) હોય છે તેનાથી ૨૦ મીનીટથી ૨ કલાકમાં જ શરીર ઉપર લાલ-લાલ ચાઢા નીકળવા, સાખત ખુજલી થવી, માથું દુખવું, દ્રષ્ટિભ્રમ થવો, સોજો ચઢવો, પૌરી ઓરખીટલ એડમા, તરસ, ઉલ્ટી, ઉભકા, જાડા અને પેટમાં મરોડ થાય છે.

માંસાહારથી કથરોગ (TB) - પ્રાણીઓમાં

કથ રોગ હોય તો તે પરખવાનો ઘણો મુશ્કેલ હોય છે. ગાય, ભંડ જેવા પ્રાણીઓમાં કથરોગ તેમના બધા જ અવયવોમાં હોઈ શકે છે. પાલતુ ઢોરોમાં પગનાં અને મોંના રોગો બહુ જ ઝડપી ફેલાય છે. અને આવું માંસ ખાવાથી તે મનુષ્યોમાં પણ લાગુ પડે છે. દા.ત. : ટી.બી., ટીટિનસ વિગેરે રોગો માંસાહારનાં કારણો ફેલાય છે. આજ રીતે બર્ડફલુ જેવા રોગો ફેલાયા હતા. આ ઉપરાંત પ્રાણીઓની કંતલ કરવા વખતે તેઓમાં બધંકર બધની અને દર્દની લાગણી પ્રસરે છે કે જેનાથી તેનું માંસ વિષાંકિત (ઝેરી) બને છે.

પ્રાણીઓની દવાઓના અવરોધો - પ્રાણીઓને

અને ભરધીઓને ચેપી રોગો મટાડવા અને તેઓના શરીરમાં માંસ વધારવા તેઓને હોર્મોન્સ, માંસવધક દવાઓ, એન્ટિબાયોટિક દવાઓ વગેરે સતત આપવામાં આવતી હોય છે. તે દવાઓના અવરોધો પ્રાણીઓના માંસમાં હોય છેકે જેઅલજ્રૂક, ઝેરી અને કેન્સરજલ્ક હોય છે. તે માંસ, ઈડા વગેરે ખાવાવાળાને અલજ્રૂક પ્રતિક્રિયા (Reaction), ઝેરી અસર, કેન્સર, ડીએનેઅસ.(DNA) માં પરિવર્તન વગેરે જીવલેણ રોગ કરે છે.

માણસ દાડ પી, માંસાહાર કરી, સોફ્ટ ડ્રિક્સ, કોલ્ડ ડ્રિક્સ પીને યકૃત (Liver) ને ઘણું નુકશાન પહોંચાડે છે. દાડનાં લીવરમાં જવાથી એસિટાલ્ડીહાઇડ નામનો ઝેરી પદાર્થ નિર્માણ થાય છે, જે યકૃત (Liver) ના કોષોને નષ્ટ કરી નાખે છે. મિથાયલ એલ્કોહોલ (લસ્કો) ના કારણે લીવરમાં ફાર્માલ્ડીહાઇડ જેવું જાલીમ ઝેર નિર્માણ થાય છે. જે આંખ ઉપર ખરાખ અસર કરી માણસને આંધળો બનાવી દે છે. લીવર ઉપર સોજો આવે છે, લીવર ઉપર ફોલ્સા આવે છે જે ફૂટી તેમાંથી પર્દું વહેવા લાગે છે એને 'લીવર સિરોસીસ' કહુવાય છે, તેનાથી જળોદર પણ થાય છે. દાડ પીનારને આલ્કોહોલિક ડિપેટાઇટીજની બીમારી પણ થાય છે એ બીમારીમાં દાડથી બનતા એસિટાલ્ડીહાઇડનાં કારણો લીવરના કોષો ફૂલાઈ જાય છે, એથી આગળ 'ફૂટી લીવર' નામનો રોગ થાય છે. અર્થાત્ દાડ, બીયર, વાઈન, આસવ, આરિષ પીવા જેવા નથી. માછલીનું માંસ થાયમીન વિટામીન નષ્ટ કરે છે, એટલે આવું માંસ ખાનારની ત્વચા ખરખરડી અને તેજહીન થતી જાય છે. થાયમીનની ઉણાપથી સ્નાયુઅનોની જીવકોઝ

વાપરવાની ક્ષમતા ૫૦% થી ૬૦% જેટલી ઘટી જાય છે. એટલે તેઓને થાક લાગવા માડે છે અને રોગ પ્રતિકારક શક્તિ ઘટી જાય છે. દાદ પીવાથી પણ થાયમીન વિટામીન નાશ પામે છે. તેનાથી મનુષ્ય “વર્નિક કોર્સિકોઝ સિન્ડ્રોમ” નો ભોગ બને છે. કે જેને કારણે તેના મગજની કાર્યવાહી ખોરવાય છે. યાદ્શક્તિ ઘટતી જાય છે અને તે કોમામાં પણ જઈ શકે છે.

થાયરોઇટ ગ્રંથીમાંથી થાયરોક્ઝીનનો સ્વાવ થતો હોય છે. માંસાહારને કારણે આ સ્વાવનો દોષ નિર્માણ થતાં થાયરોઇટ ગ્રંથીના દોષો (રોગો) નિર્માણ થાય છે.

જ્યારે માણસ દાદ પી શરીર ઉપર અત્યાચાર કરતો હોય છે ત્યારે ગાબા (GABA-Gamma Amino Butyric Acid) મજજાકોષ સદેશવાહક રસાયણનું સંતુલન બગડી જાય છે અને તે વાતોડીઓ, તુંડમીજળી બની જાય છે. દ્રષ્ટિ ધૂંધળી થાય છે અને આંધળો બને છે. હાથમાં ધૂંઝારી આવે છે અને પગ લથડવા માડે છે. તંદ્રામાં સરી પડે છે અને બેભાન પણ થઈ જાય છે.

દાદ વગેરે હોજરીમાં જતા જ હાઈડ્રોક્લોરીક એસિડની સાથે અને આલ્કોહોલ ડિહાઈડ્રોજનેજ એન્ઝાઈમની હાજરીમાં તે તરત જ પ્રોટોનેટેડ એટલે તીવ્ર એસિડિક બનતું હોય છે, જેનાથી આંતરત્વચા ઊઝડી જાય છે એટલે અલ્સર જેવા વિકારો થાય છે અને તે કેન્સરમાં પરિણામે છે.

ઈડાની સાફેદીમાં રહેલો એવિડીન (એન્ટીવિટામીન) નામનો પદાર્થ બી વિટામીન (બાયોટીન) ને જકડીને નષ્ટ કરે છે. ઈડાથી નિર્માણ થતું ર૭૭ માયકોગ્રામ એવિડીન ર૭૭ માયકોગ્રામ બાયોટીનને નષ્ટ કરી નાખે છે. બાયોટીન નષ્ટ થતાં અનેક પ્રકારનાં ચામડીનાં રોગો ઉત્પન્ન થાય છે. ઈડા ખાનારાઓમાં બાયોટીન દ્વારા નષ્ટ થતું હોય છે. ૩-૪ ઈડા માનવ શરીરનું ઘણું વિટામીન બાયોટીન નષ્ટ કરી નાખે છે. જેથી લોહીની ક્ષમતા બગડવાને કારણે સ્નાયુઓમાં દુઃખાવો, આગસ, થાક, મજજા વિકાર અને ચામડીના વિકારો થાય છે, અનેક રોગો થાય છે.

કિશેન ધર્મ અનુસાર Genesis Chap 1-

૨૯* ‘હે માનવ મેં તને જાડના ફળ ખાવા આપેલા છે તેમ જ અનેક વનસ્પતિ ખાવા માટે આપેલી છે અને તે ફળ

અને વનસ્પતિમાં તેના બીજ હોય છે’ એટલે ભગવાને માનવને સંપૂર્ણ શાકાહારી બનાવેલો છે. કારણે માંસ, માછલીની તો વાત જ છોડો પણ ઈડા પણ જાડ પર નથી ઉગતા અને તેના બીજ પણ નથી હોતા, એટલે ઈડા પણ માસાહાર જ છે.

Bible-Chap 22 : બાઈબલ અધ્યાય ૨૨માં કહે છે ‘હે માનવ તુ પવિત્ર છે અને તું ગ્રાણીઓને કાઢિને તેનું માંસ ના ખાઈશ.’

ગુરુત્વિભ ધર્મ : હુશીઆ અધ્યાય ૮ આયાત ૧૫માં કહે છે ‘હે ભલા તેરા ઈસમે, માંસ ખાના છોડ હે ! ઈસ મુખારક પેટ કો, કબરે બનાના છોડ હે’ અર્થાતું કોઈપણ ધર્મ માંસાહારની ઈજાજત હતો નથી.

તદ્દ ઉપરાંત માંસાહારથી અનેક રોગો થાય છે, જેવા કે એપેંડીસાર્ટિઝ, બી.પી., મધુપ્રમેહ (ડાયાબીટીઝ), હાડકાના રોગો, પસની નિર્મિતી, ઈડ, મસા, તાવ, માથામાં દુઃખાવો, આધારીશી, અપચો, કોલાઈટીસ, સંગ્રહણી, પાણી જેવાં જાડા વગેરે.

ઈડા, માંસાહારના કારણે પરસેવાના ઉત્સેચકો (Enzymes) અકર્યક્ષમ થઈ જતાં, ત્વચા ઉપર જતુંઓની વસાહત સહેલાઈથી બની શકે છે અને ત્વચાના રોગો નિર્માણ થાય છે. મલમથી પણ ફિયડો થતો નથી કારણ પરસેવામાં જતું નાશ કરવાની ક્ષમતા માંસાહારને કારણે રહેતી નથી.

દાદ પ્રોટીનનાં હાઈડ્રોજનથી બનતા સંધારણી ધૂળધાળી કરી નાખે છે. તેથી પ્રોટીનસ્થી બનતાં શરીરાવસ્થક ઉત્સેચકો (Enzymes) ખોરવાઈ જાય છે અને લીવર પેનકીયાસ જેવા અવયવોને નુકશાન થતાં તેના રોગો થાય છે અને તેનાથી આંખમાં ધારી અને મોતી-બિંદુ (મોતીઓ) પાકવા માડે છે. માછલીથી નિન્યાસીન (વિટામીન બી) નષ્ટ થાય છે તેને કારણે ત્વચાવિકાર સાથે જ મૂત્રાંપીડ સુજી જાય છે અને શરીરમાં જુદા જુદા ઠેકાણે સોજ આવે છે.

અર્થાતું માનવીય રીતે, ધાર્મિક રીતે અને સ્વાસ્થ (Health) માટે પણ દરેક પ્રકારનો માંસાહાર વર્જ છે, છોડવા જેવો જ છે એ સમજવું અત્યંત આવસ્થક છે.

